

GAZETA LWOWSKA.

Z **Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.**
Z **pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr.** — **Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza.** — **Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.**

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Księstwa Naddunajskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Dla założenia regularnej szkoły parafialnej w Bartatowie, w obwodzie lwowskim, obowiązła się gmina Bartatów każdoczesnemu nauczycielowi, który ma także pełnić służbę dyaka, płacić rocznie 105 zł. w. a., utrzymywać zawsze w dobrym stanie budynek szkolny i wszystkie porządki szkolne, zajmować się czyszczeniem szkoły, i z własnych zasilków dodawać potrzebne na opalenie szkoły drzewo, jeżeliby właściciel dóbr nie wydał z swoich lasów. Prócz tego przyrzekł gr. k. proboszcz miejscowy przez czas swego duchownego urzędowania w Bartatowie przyczynić się do dotacyi nauczyciela rocznie 1 zł. w. a.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje niniejszem c. k. galicyjskie Namiestnictwo do wiadomości powszechnej.

Lwów, 24. marca 1860.

Sprawy krajowe.

(Przepisy na plantatorów tytoniu. — Wiadomości bieżące. — Spalone obligacye.)

Wiedeń, 1. kwietnia. Wyszło świeżo rozporządzenie ministerjalne, jak karać uprawiaczy tytoniu, co uprawiany za pozwoleniem władz tytoniowych wbrew zakazowi na własny przeznaczają użytek. Rozporządzenie to obowiązuje we wszystkich krajach koronnych, gdzie regulamin monopolu tytoniu z d. 29go listopada 1850 zostaje w wykonaniu.

Gazeta wiedeńska pisze w tym przedmiocie: „Na zapytanie, jak należy karać przypuszczonych do uprawy tytoniu, a zatem uprawnionych plantatorów tytoniu, którzy nie oddają całego swego plonu tytoniu, ale część jego wbrew zakazowi na własny pozostawiają użytek, zapadła uchwała, że ponieważ na mocy §§. 3, 10 (B) i 40 regulaminu monopolu tytoniowego z d. 29go listopada 1852 obowiązany jest każdy, kto otrzymał pozwolenie do uprawy tytoniu, odstawić całkowity plon do składów c. k. administracyi finansowej, przeto plantator, co nie dopełnia tych warunków, ale część swego plonu tytoniu bez upoważnienia na własny przeznacza użytek, staje się tem samem winnym przestępstwa przeciw dochodom skarbowym, i według §. 86. pomienionego regulaminu monopolu podpada karze pieniężnej w sumie cztero- do ośmiorazowej wartości niedostawionego tytoniu.

— W c. k. ministerjum spraw zewnętrznych nastąpiła dnia 10go b. m. wymiana wydanych przez cesarsko-austryacki i królewsko-saski rząd aktów ratyfikacyi, dotyczących się zawartej dnia 1go b. m. ugody względem stosunków poczty, telegrafów policyi i urzędu celnego na kolei żelaznej zittawsko-reichenberskiej.

— Na mocy najwyższego rozkazu spalono d. 30. marca r. b. na Glacis, i tym sposobem amortyzowano w obecności niżej podpisanych następujące z majątku funduszu umarzania długów państwa wyłączone obligacye skarbowe, a mianowicie: zł. c.

1. z bieżącego długu państwa w walucie austryackiej	41,937.000 —
2. fundowanego długu państwa	121.241 16 ¹ / ₂
3. z fundowanego w monecie konwencyjnej uprocentowanego długu państwa	94,997.395 44 ¹ / ₂
między temi w obligacyach pożyczki narodowej 28,498.238 zł. 39 c.	
4. z powszechnego w walucie wiedeńskiej uprocentowanego długu państwa	2,970.355 44

razem w nominalnej kwocie 140,025.992 44¹/₂

w których objęte są spłacone w administracyjnym roku 1859 w ogólnej kwocie 2,871.400 zł. obligacye pożyczki z roku 1851 (serya A i B), długu konwersyjnego, pożyczki z roku 1852 i pożyczki w srebrze z roku 1854.

Obligacye te, opiewające na powyższe sumy kapitałowe, wyznaczane przez kasy kredytowe w księgach kredytowych i skonsta-

nowane przez komisję długów państwa za wezwaniem centralnej nadwornej buchalteryi kredytu państwa, oddane zostały pod nieustannym nadzorem z najwyższego rozkazu na zniszczenie ogniem.

Równocześnie oddane zostały także na zniszczenie ogniem wraz z spłaconcami w administracyjnym roku 1858 w ogólnej kwocie 2,774.000 zł. obligacyami pożyczki państwa z roku 1851 (serya A i B), długu konwersyjnego, pożyczki z roku 1852 i pożyczki w srebrze z roku 1854, także przeznaczone na umorzenie za rok administracyjny 1856 uprocentowane w walucie wiedeńskiej obligacye dawniejszego długu państwa w imiennej kwocie 5,646.304 zł. 56⁷/₈ c., czyli w zredukowanej na 2¹/₂ pret. kwocie 5,900.000 zł., które w dyrekcyi dawniejszego powszechnego funduszu umarzania leżały przygotowane do zniszczenia. Wiedeń, 30. marca 1860. Komisya długów państwa: Józef książę Colloredo-Mansfeld, m. p. Alfons margrabia Pallavicini, m. p. Maurycy Wodianer, m. p., Antoni Dück, m. p. Karol Schultes, m. p., c. k. radea ministerjalny i przełożony c. k. dyrekcji długów państwa.

Hiszpania.

(Punkta przedugodne ugody z Marokiem.)

Madryt, 28. marca. Marszałek O'Donnell przedłożył pełnomocnikowi marokańskiemu następujące, jak słychać, punkta przedugodne: 400 milionów realów tytułem wynagrodzenia kosztów wojennych; pozostawienie Tetuanu w posiadaniu hiszpańskiem aż do zupełnego uiszczenia sumy rzeczoney; rozszerzenie obszarów u wybrzeży morskich pod Melilą; korzystne dla Hiszpanii warunki handlowe; ochronę misyonarzy katolickich; wolny pobyt dla pełnomocnika hispańskiego w Fezie.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Wotum nieufności dla p. Horsman. — Obrady parlamentu z 27go marca.)

Londyn, 29. marca. Familia królewska zamierza zjechać do Windzoru w przyszły poniedziałek, gdzie przez całe święta wielkanocne zabawi. Książę małżonek obecny był przedwczoraj na uroczystym otworzeniu nowych sukienic. Książęta Nemours i Montpensier złożyli przedwczoraj wizytę księżnie Kent.

P. Horsman otrzymał od swoich wyborców (z Stroud) wotum nieufności. Należą oni wszyscy do partyi liberalnej, zebrał się dnia 27. marca na meeting, i jednomyślnie powzięli następującą uchwałę: „Zgromadzenie jest tego zdania, że wielce szanowny p. Horsman przemowami swemi i głosowaniem na traktat handlowy z Francya i na budżet w izbie niższej nie reprezentował bynajmniej zdania i widoków miasteczka Stroud.“ Inną, w ostrzejszych wyrazach ułożoną rezolucyę odrzucono. P. Horsman mimo zaproszenia nie przyszedł na meeting.

— Na przedwczorajszym posiedzeniu izby wyższej odpowiedział sekretarz ministerstwa spraw zewnętrznych lord *Wodehouse* na zapytanie lorda *Carnarvona*, że rząd o podpisaniu preliminaryów pokoju między Hiszpanią i Marokiem otrzymał takie same wiadomości, jakie zawiera telegram ogłoszony w gazetach. Jednak nieznane są jeszcze dokładnie warunki pokoju. O ile mu wiadomo, zatrzymała się armia hiszpańska w swoim pochodzie i wróciła do Tetuanu. Ponieważ układy względem pokoju nie skończyły się jeszcze, nie można też przedłożyć parlamentowi korespondencyi odnoszącej się do wojny marokańskiej. Margrabia *Normanby* odłożył swój wniosek w sprawie wcielenia Sabaudyi i Nissy na dzień 20. kwietnia.

W izbie niższej pytał *B. Cochrane* deputowanego za *Bridge-water* pana *Kinglake*, kiedy zamysła wnieść swoją mocę względem Sabaudyi i Nissy. *Kinglake* odpowiedział: „Po wczorajszym oświadczeniu ministra spraw wewnętrznych co do dzisiejszego zdania i przyszłej polityki rządu, które izba przyjęła z powszechnemi oklaskami, stał się niepotrzebnym mój wniosek zapowiedziany na dniu 6go b. m. Nie będę poczytywał sobie za obowiązek obudzać opozycyę w parlamencie, dopokąd ministrowie Jej król. Mości będą szczerze się trzymać zapowiedzianej wczoraj polityki, która, jak mi się zdaje, zgadza się z opinią parlamentu i odpowiada w ogóle zyczeniom kraju. *Bowyer* pytał, czy lord *Cowley* przysłał rządowi kopię noty kardynała *Antonelli* do nuncjusza papieskiego w Paryżu, która ma zawierać odpowiedź na depeszę *Thouvenca*, i czy w takim razie zechce rząd przedłożyć ją parlamentowi. Lord *Palmerston* odpowiedział, że nie może w tej chwili odpowiedzieć na to pytanie, poczem oznajmił *Bowyer*, że ponowi je w przyszły piątek.

Francya.

(Wiadomości bieżące.)

Paryż, 29. marca. Temi dniami spodziewany jest tu pan Persigny, poseł francuski przy dworze angielskim, i zabawić ma w Paryżu przez święta wielkanocne. — Dawniejszy prefekt policji paryskiej, Pietri, który podczas wojny ostatniej jeździł w misji rządowej do Włoch, wyjechał teraz w posłannictwie do Nissy. — Minister wojny postanowił, że kartograficzne prace departamentu jego obejmować mają także Sabaudye i Niszę. Do obozu pod Chalons ścignąć mają na wiosnę 100.000 żołnierza. Mac Mahon (książę Magenty) będzie naczelnym komendantem tych korpusów. W obozie pod Luneville dowodzić ma Canrobert, a w obozie pod Helfaut marszałek Niel. — Druga dywizja floty śródziemnomorskiej pod rozkazami admirała Paris (składa się z okrętów „Redoubtable“, „Imperial“ i „Algesiras“) odpłynęła wczoraj z Brestu do Tulonu. — Nuncyusz papieski upraszał wczoraj Cesarza o pozwolenie dla generała Lamoriciere, by się mógł udać do Rzymu. Cesarz miał dać taką odpowiedź, że chętnie dozwoli na objęcie komendy nad armią rzymską przez generała Lamoriciere, jeśli tylko sam Lamoriciere zgłosi się o takie pozwolenie.

— Książę Latour d'Auvergne spodziewany tu jest z Berlina, ale na kilka dni tylko, poczem powróci na swoje stanowisko.

— Książę Grammont odjechał znowu do Rzymu.

— Odjazd pana Lavalette do Konstantynopola odroczone do końca kwietnia.

— Lamoriciere wyjechał rzeczywiście 19. marca z Bruxeli, wsiadł 25. na okręt w Tryescie, a 26. zawinął do Ankony; ale do Rzymu pojedzie zapewne dopiero po ustąpieniu generała Goyon.

Szwajcarya.

(Uchwała zgromadzenia Helwecei. — Odgraniczenie Sabaudyi.)

Berna, 26. marca. Zebrane wczoraj niezwykajnie liczne zgromadzenie „Helwecei“ powzięło po trzygodzinnym rozprawach następującą jednogłośną uchwałę:

„1. Towarzystwo „Helwecei“ popiera zamieszany do Francyi protest rady związkowej przeciw wcieleniu neutralnych prowincyi sabaudzkich, bo wcielenie to narusza zagwarantowane Szwajcaryi traktatami prawa i zagraża samodzielności i niezawisłości federacyi.

2. W razie odrzucenia tego protestu ze strony Francyi wymaga niebezpieczeństwo sytuacji, aby niezwłocznie stosowne wojskowe rozporządzić kroki i nadać potrzebny nacisk słusznemu protestowi Szwajcaryi.“

Genewa, 26. marca. *Gazette de Savoie* donosi: Granica francuska rozciągając się będzie zapewne aż do szczytów Mont Cenis w pobliżu tak zwanej „barriere de France“. Cesarstwo zabiera przeto i piękną twierdzę Lesseillon nad rzeką Arc. Mała ta warownia założona dla zamknięcia gościńca na górze Mont Cenis, leży między Modane i Lanslebourg, i składa się z kazamat trzechpiętrowych. Na samym gościńcu znajduje się cytadela, która w dwóch miejscach za pomocą mostów ruchomych może być od właściwej twierdzy odcięta. Rząd sardyński założył tam najnowszymi czasy fortyfikacje prawie nie do zdobycia, i wydał na to około 20 milionów. Warownia ta ubezpieczy granice Francyi po tej stronie gór zupełnie. W Lanslebourg, u podnóża gór alpejskich, znajduje się warowna koszara dla piechoty. Na górze Mont Cenis po stronie włoskiej znajdują się koszary dla piechoty, w których pomieścić się może 2400 żołnierzy, tudzież koszary na 300 kawalarzystów i stajnie. Obydwie te koszary są dobrze obwarowane. O 300 metrów od szpitalu na górze Col du Chat znajduje się fortyfikacja, w której pomieścić się może cała kompania piechoty i dział kilka. Obwarowania te mogą być jeszcze rozszerzone. Oprócz tych miejsc warownych może Turyn liczyć jeszcze na kilka placów u włoskich stoków gór Mont-Cenis, które możnaby z łatwością ufortyfikować, jak n. p. dawną warownię la Brunette pod Susą i inne punkta między tem miastem i Rivoli. Mimo to jednak klucze do Włoch będą u Francyi.

Włochy.

(Zakres władzy namiestniczej w Toskanii. — Dekreta królewskie. — Armia włoska. — Pożyczka. — Umysł rozrażony w północnej Sabaudyi. — Wiadomości bieżące. — Zgromadzenie tajnego konsystorza. — Deputacya Irlandów u Ojca Ś. — Zbiegowisko uliczne. — Powrót Króla neapolitańskiego z Garty.)

Turyn, 26. marca. Wczorajsza *Gazeta urzędowa* ogłasza dekret królewski względem administracyi Toskanii. Książę Carignan mianowany jest namiestnikiem. W tym charakterze obejmie naczelne dowództwo nad siłami morskimi i lądowymi, będzie miał prawo ulaskawiać w imieniu Króla i t. p. Ricasoli otrzymał tytuł jeneralnego gubernatora, wojsko toskańskie wciela się do sardyńskiego a dotychczasowe ministerium dla prowincyi Emilii przestaje urzędować.

Ten sam numer *Gazety urzędowej* zawiera także znaną z telegramu proklamację Króla do ludów średniowłoskich a między innymi i dekret królewski, który na r. 1860 podwyższa podatki stałe w Lombardyi.

— Minister wojny pracuje jak najusilniej nad tem, by armie sardyńska postawić na takiej stopie wojennej, któraby odpowiadała państwu liczącemu 12 milionów mieszkańców. Armia sardyńska składać się ma wkrótce z 250.000 żołnierza zbrojnego. — Słychać tu o rozpisanie pożyczki sardyńskiej w sumie 200 milionów franków w drodze subskrypcyi narodowej. W teraźniejszym składzie

rzeczy spodziewają się otrzymać z łatwością tę sumę. — Książę Carignan ma utworzyć przy sobie świeżo dworską z najznakomitszych familii toskańskich. — Margrabia Emanuel d'Azeglio, poseł sardyński w Londynie, który przybył do Turynu dla odwiedzenia chorej matki swojej, udał się już z powrotem do Londynu. Gabinet francuski widzi go podobno niechętnie w Londynie. — W Chablais i w Faucigny panować ma wielkie wzburzenie umysłów, i co chwila obawiają się wybuchu zawichrzeń.

Rzym, 24. marca. Wczoraj zgromadził się tajny konsystorz w Watykanie u Jego Świątobliwości po krótkiej przemowie zaproponował obradę kilku opróżnionych stolic biskupich. W samym państwie kościelnem otrzymały nowych pasterzy metropolitalny kościół w Rawennie, kościoły katedralne w Cesenie, Ascoli, Comachio, Cervia, Pipatramsone i Montefeltro. Z austriackich opróżnionych stolic biskupich zaproponował Ojciec św. metropolitalny kościół łacińskiego wyznania we Lwowie dla najprzewielebniejszego Franciszka Xawerego Wierzeblejskiego, metropolitalny kościół greckokatolickiego wyznania we Lwowie dla najprzewielebniejszego Grzegorza Jachimowicza, katedralny kościół w Lublanach dla najprzew. Bartłomieja Wilmara proboszcza dycecezyalnego w Lublanach, wreszcie w miejsce dwóch pierwszych nowomianowanych arcybiskupów kościół katedralny łacińskiego wyznania w Przemyślu dla najprzew. Adama Jasińskiego, dziekana przy metropolitalnym kościele we Lwowie. Obok tego zapadły jeszcze propozycje dla wielu kościołów w Polsce, Sycylii, Portugalii, Ameryce i *in partibus infidelium*, poczem oznajmił Jego Świątobliwość utworzenie wielu nowych metropolitalnych i katedralnych kościołów w Ameryce i *in partibus infidelium*. Na końcu przedłożono Ojcu św. prośbę o udzielenie św. palium dla kilku kościołów metropolitalnych, a pomiędzy temi dla obudwu kościołów lwowskich. Gdy zaś po zamknięciu konsystorza udawał się Jego Świątobliwość w towarzystwie ś. kolegium i całego dworu do kościoła ś. Piotra, zebrały się jak przed ośmiu dniami przedtem nieprzeliczone tłumy osób różnych stanów, aby — jak się wyraża *Giornale di Roma* — objawić żywą gorliwość, z jaką odpowiada Rzym wezwaniu Ojca św. do modlitwy, i aby Monarsze i Ojcu złożyć najszczerze dowody wierności i dziecięcej miłości.

— *Giornale di Roma* opisuje posłuchanie, na którem Ojciec św. przyjmował trzystu Irlandów z dwoma biskupami na czele. Przybyli doręczyć Jego Świątobliwości adres, gdzie wyrażają najserdeczniejsze uczucia przywiązania, miłości i udziału dla dzisiejszych gorzkich zmarciwień Ojca św.

Ten sam dziennik opisuje także demonstracye, jakie w tej samej myśli objawiły się podczas odwiedzin Ojca św. w iryjskim kolegium i francuskim seminaryum.

— Aby zapobiedz mylnym wykładom i przesadnym doniesieniom o wypadkach, jakie zeszły na dniu 10. marca w Rzymie, widzi się *Giornale di Roma* zmuszony opowiedzieć szczegółowo wszystko, co się wydarzyło.

„Dnia 19. marca — pisze dosłownie — zamierzało stronnictwo rewolucyjne wyprawić nieprzyjazną rządowi papieskiemu demonstracyę, urządzając na Corso zbiegowisko umyślnie najetych do tego ludzi. Zamiar ten wydał się, a władze wspólnie z francuską policyą pomocy francuskiego wojska jakoteż papieskiej zandarmeryi przytłumić wszelki rozruch. W samej rzeczy też skupiło się około godziny 5. po południu kilka zbiegowisk, na których czele stali dwaj garbarze, a tych niezwłocznie uwięziła zandarmerya. Tłumy zaczęły na to wyszydząć zandarmów i siły się uwolnić uwięzionych. Kiedy się to nie udało połączyły się tłumy z wielą bezwstydnymi osobami z najniższych warstw na Piazza Colonna i nie przestały miotać obelgi na publiczną władzę. Musiał wyruszyć nowy oddział zandarmeryi a to wystarczyło, aby rozprószyć i wypłoszyć motłoch. Przyjaciele porządku oddawali zasłużone pochwały walecznym zandarmom. W godzinę później panował już pokój nie zakłócony, podczas zbiegowiska odniosło kilka tylko osób poranienia i to bardzo nieznaczne.“

Neapol, 24. marca. Król bawił przez trzy dni w Gaeta, przeglądał wojsko i wydał kilka nowych rozporządzeń, lecz pochodu wojskowego ku granicom wcale niebyło. We czwartek powrócił Król do Neapolu, i przyjmował posła neapolitańskiego przy dworze rzymskim, który dniem wprzód przybył do tego miasta. Wątpia tu o tem bardzo, by wojska neapolitańskie miały pójść do Rzymu na załogę.

Niemce.

(Czynności w izbach. — Założenie warownych obozów.)

Berlin, 28. marca. Izba deputowanych przyjęła wczoraj ustawę względem małżeństwa podług wniosków komisyi, która zajmowała się jej rozpoznaniem. Wniosek względem zaprowadzenia małżeństwa cywilnego z potrzeby odrzucono.

Izba wyższa obradowała dalej nad sprawą izraelitów. Na ostatniem posiedzeniu swoim oświadczyła się co do dwóch punktów petycyi żydowskiej mianowicie co do przypuszczenia żydów do sejmów obwodowych i do służby rządowej przeciw projektowi rządu a wczoraj zajmowała się trzecim punktem, względem prawa petycyonowania sejmów obwodowych przeciw przypuszczeniu izraelickich właścicieli dóbr, i załatwiła go w podobny sposób, jak dwa pierwsze punkta, uchwalając na wniosek swej komisyi: odesłać petycyę rządowi „dla zarządzenia złemu odwołaniem rozporządzenia cyrkularnego z 17. kwietnia 1859, gdyż dekret z 19. stycznia r.

b. niemusnął bynajmniej niedogodności, które wywołały niniejszą petycję. Wieksość przy wotowaniu nad tą uchwałą wynosiła 80 przeciw 21 głosom.

— W sprawie warownych obozów piszą dziennikowi *Essener Ztg.* co następuje: „Jak wiadomo postanowił rząd założyć dwa warowne obozy, z których jeden ma stanąć w pobliżu Eifel. Co do miejsca na drugi obóz były zdania przez długi czas podzielone. Szczególnie co do tego zachodziła wątpliwość, czy ma być urządzony na prawym czy na lewym brzegu Renu, czy ma się opierać o twierdze, czy nie, czy ma być wysunięty naprzód czy też zastąpić linię odwrotu. Otóż komisya złożona z członków wielkiego sztabu jeneralnego i z oficerów 7. i 8. korpusu armii przedłożyła pośredni wniosek, który łączy w sobie główne myśli wszystkich powyższych projektów. Słychać, że na dniu 23. marca nadeszło w drodze telegraficznej najwyższe potwierdzenie tego planu i że przeto zaraz w poniedziałek miano się zająć wytyczeniem tego drugiego warownego obozu pod Dinslaken. Położony z północnej strony miasta kasztel Drususa z obydwoma jeszcze dobrze utrzymanymi basztami ma być wzmocniony i połączony z fortyfikacyami obozu. Już rozpoczęto układy z właścicielami obszaru prawie 120 morgów, które ma fiskus wojskowy najpierwej wynająć na 5 lat a potem zakupić. Od ostatniej manewry fortecznej pozostało siedm redut około góry Lohberg; te mają być naprawione i opatrzone strażnicami. Skład drzewa radey handlowego Ronnberga dostarczy po zwykłych cenach lasowych do 120.000 palisad, a na inne liw-runki będą wkrótce rozpisane publiczne licytacje.“

Rosya i Królestwo Polskie.

(Hr. Leon Potocki †. — Przedmioty reformy. — Sekwester majątku w sprawie o przyniewierzenia.)

Petersburg, 24. marca. W nocy z 22. na 23. b. m. Leon hrabia Potocki, pierwszy mistrz ceremonii dworu i członek rady państwa, umarł tu po krótkiej słabości.

— Według *Więstnika ruskiego* odnoszą się reformy, nad którymi pracują teraz rozmaite bióra: 1) do sądownictwa, które ma być jawne na przyszłość, ale bez przysięgłych; 2) do ustawy względem bankructw; 3) do ulepszenia systemu podatków, które ma się rozciągnąć także na taxy tytoniu i stemplów; 4) do zaprowadzenia banków kredytowych. 5) Pracuje komitet nad reformami policji w guberniach i nad projektem względem jak najlepszego załatwienia sporów między szlachtą i włościanami. Chcianooby tym sposobem odłączyć zupełnie sądownictwo od administracji. 6) Reforma kontroli dochodów i wydatków państwa. 7) Ułożenie nowej statystyki państwa. 8) Reforma ustaw względem fabryk i rękodzieł. 9) Polepszenie administracji lasów rządowych. 10) Sprzedaż rządowych budowli przemysłowych przedsiębiorcom prywatnym. 11) Projekt urządzenia fabryk w taki sposób, ażeby niebyło zagrożone zdrowie robotników i ich dzieci. 12) Polepszenie administracji Moskwy.

— Dziennik *Wiedomosti* zawiera następujące uwiadomienie:

„Najjaśniejszy Cesarz na przedłożone uchwały jeneralnego sądu wojennego i wyroki wydane na tych, którzy dopuścili się niedbałości i nadużyć przy zaopatrywaniu wojsk w żywność, tudzież przy zaopatrywaniu szpitalów dawniejszej południowej i krymskiej armii, rozkazał: Dla zabezpieczenia kwot pieniężnych należących się skarbowi publicznemu tytułem wynagrodzenia szkody wyrządzonej, tudzież dla pokrycia kosztów procesu, położony być ma sekwester na cały tak ruchomy jak i nieruchomy majątek i na kapitały osób winnych, jeśli to już dawniej nienastąpiło.“

Księstwa Naddunajskie.

(Zlecenia deputacyi do W. Porty dane.)

Belgrad, 25. marca. Tej nocy — pisze *Gazeta temeszwarska* — zagrażało wielkie niebezpieczeństwo życiu księcia Miłosza, ale ocalili go jeszcze lekarze. Książę Michał powołał dziś do siebie metropolitów, senatorów i członków przeznaczonych do Konstantynopola deputacyi i odczytał im petycję, jaka ma być przedłożona W. Porcie. Główne jej punkta są: uznanie prawa dziedziczności tronu, wydalenie zamieszkałych w Serbii Turków według postanowień fermanów z r. 1830 i 1833 i wreszcie zupełne przekształcenie ustawy z r. 1838. Książę przyjął demisyę ministra sprawiedliwości Filipowicza tudzież ministra wyznań i oświecenia Matica, który jak słychać ma zupełnie wystąpić ze służby publicznej.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 31. marca. W neutralizowanych prowincjach Sabaudyi obrano pięciu kandydatów z partyi francuskiej a jednego z szwajcarskiej.

Londyn, 31. marca. Na dzisiejszem nocnem posiedzeniu izby niższej zwracał *Robert Peel* uwagę izby na to, że odstąpienie Sabaudyi zniewczyło neutralność Szwajcaryi. Mowca ganił postępowanie Cesarza Napoleona wyrażając zupełną ufnosć dla lorda Russla, a w końcu zapytał, czy rząd myśli protestować przeciw postępowaniu Francji względem Szwajcaryi. Żaden z ministrów nieodpowiedział na to pytanie.

Turyń, 29. marca. Książę Carignan odjechał do Florencyi. *Gazzetta uff. del Regno* ogłasza traktat między Francją i Piemontem względem odstąpienia Sabaudyi i Nissy w ośmiu artykułach: Art. 1. postanawia odstąpienie, które jednak nastąpić ma bez zmuszania ludności. Art. 2. odnosi się do neutralizowanych prowincyi.

Art. 3. postanawia złożenie komisji do uregulowania granic. Art. 4. ściąga się do długu państwa i kilku traktatowych zobowiązań rządu sardyńskiego, który chce sam ukończyć przekopanie góry Cenis. Art. 5. zabezpiecza prawa wojskowych i urzędników. Art. 6. odnosi się do praw obywatelskich. Art. 7. zastrzega sankcyę parlamentu na odstąpienie. Art. 8. mówi o wymianie ratyfikacyi. — Komisya do uregulowania granic odjechała już do Paryża. — Wyślano do Maroku paropływy wezwano napowrót.

Berna, 31. marca. Na wiadomość, że do Chablais wtargnęła zbrojna banda, wysłała rada federacyjna radcę stanowego Blumera do Genewy i rząd tamtejszy zarządził śledztwo. Wyprawę ochotników genewskich do Chablais przypisują wpływowi agentów francuskich. Pułkownik Ziegler skonfiskował dwa statki ochotników i pojmał do 30 z ich bandy. Na zgromadzeniu ludu w Genewie protestowało 5000 obywateli przeciw wyprawie ochotników.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. kwietnia.

Hotel rosyjski: PP. Kutkowski Wład., z Czerlan. — Hr. Stadnicki Ign., z Rosyi.

Hotel europejski: Ostermayer Gust., c. k. kapitan, Nagy Gabr., c. k. porucznik, Watzdorf Karol, c. k. podpor., i Swoboda Jan, c. k. podporucznik, z Klausenburga.

Hotel Langa: Malczewski Adam, z Pleśnicy. — Hoffman Ferd., c. k. podpor., z Czerniowiec. — Hartmann Adolf, c. k. podpor., z Zółkwi.

Hotel angielski: Kotkowski Apol., z Hawłowiec.

Hotel krakowski: Busch Jan, c. k. porucznik, z Stanisławowa.

Pod kolej żelazną: Hajwas Adolf, z Postomyt.

Do domu zajezdnego nr. 509^{3/4}: Paszkudzki Ign., z Horodłowiec.

Do domu zajezdnego nr. 179^{2/4}: Gottlieb Kw., z Dolhomocisk. — Herman Luc., z Rzepniowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. kwietnia.

PP. Chrzanowski Zygmunt, do Gawrzyłowiec. — Pragłowski Alex., do Komorowiec. — Chlibkiewicz Felix, do Krakowa. — Jaworski Apol., do Ordowa. — Pappara Henr., do Zubówmostów. — Lewicki Ludw., c. k. porucznik, do Przemyslan. — Malachowski Zyg., do Tonstoluga. — Komarnicki Bol., do Sasowa. — Witosławski Adam, na Podole. — Świeżawski Sew., do Łykoszyna.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.20	+ 5 6°	93.7	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	322.22	+ 10.4°	76.1	" "	" "
10. god. wiecz.	322.18	+ 6 6°	82.9	zachodni mi.	" "

Wieczór deszcz 0.28 ...

Termina

obrotu spraw i papierów giełdowych.

Wpłaty:

Od 2. do 16. kwietnia po 21 złr. od akcyi kolei galicyjskiej: ogółem 1,575.000 złr.

Wypłaty:

Od 1. marca półroczne czynsze od akcyi żeglugi na Dunaju; ogółem 761.250 zł.

Od 1. marca półroczne czynsze od pierwotnych obligacyi kolei państwa ogółem 1,690.908 zł. w srebrze.

Losowania:

15. kwietnia. Losy hrabi Waldstein'a.

16. kwietnia. Obligacye kolei krakowsko-górno-szląskiej.

Zbory generalne:

4. kwietnia. Zgromadzenie c. k. uprzyw. austr. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu.

16. kwietnia. Akcyonaryuszów kolei Cisy.

19. kwietnia. Austr. Towarzystwa oświelenia gazowego.

26. kwietnia. Akcyonaryuszów towarzystwa kolei żelaznej i kopalni węgla Wolfsegg-Trauthal.

30. kwietnia. Południowej kolei państwa.

Kurs lwowski.

Dnia 3. kwietnia.

	gotówką		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	6	17	6	23
Dukat cesarski	6	22	6	26
Półimperyj zł. rosyjski	10	68	10	82
Rubel srebrny rosyjski	2	6	2	9
Talar pruski	1	97	2	2
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	83	95	84	62
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne } bez kuponów	70	18	70	83
5% Pożyczka narodowa	77	96	78	72

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3. kwietnia.

	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po wal. austr.	—	—
" przedał " " 100 po	84	75
" dawał " " 100	84	25
" żądał " " 100	—	—
Wartość kuponu od 100 złr.	1	7½

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 3. kwietnia.

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 78 70 Metaliki po 5% za 100 zł. 68 60; po 4 1/2% za 100 zł. ---; po 4% za 100 zł. ---. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. ---; Węgier ---; Galicyi ---; Bukowiny ---; Akcy Banku narodowego sztuka 871.---

instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 191 20; niższo-austr. towarzy-
stwa eskomtoowego ---.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. ---
Wekslowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 113 25. ---
Lipsk za 100 talarów ---. Londyn za 10 funtów szterl. 132 ---. Medyolan
za 100 zł. waluty austriack. ---. Paryż za 100 fr. ---.
Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 26 1/2. dukaty ces. pełnej wagi
---. korony ---. półkorony ---.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 31. marca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	62.50	63
Z pożyczki narodo. po 5%	78.---	78.10
Z r. 1851, ser. B. po 5%	95.---	95.50
Metaliki po 5%	68.---	68.10
dtto. " 4 1/2%	58.50	58.75
dtto. " 4%	53.---	53.50
dtto. " 3%	39.50	40.---
dtto. " 2 1/2%	34.---	34.50
dtto. " 1%	13.60	13.80

Przez. do wylos. z r. 1834	360.---	370.---
" 1839	118.50	119.---
" 1854	94.---	94.50

Renty Como po 42 lir. aus.	15.75	16.---
----------------------------	-------	--------

Wylos. obl. dawn. długu państ.	po 5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	
" 3 1/2%	45.---	45.50	
" 3%	62.---	62.50	
" 2 1/2%	60.---	60.50	
" 2 1/4%	52.---	52.50	
" 2%	46.---	46.50	
" 1 3/4%	40.---	40.50	
dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

Przez. do los. obl. dawn. długu państ. z proc. w kraju	po 5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

dtto. z procent za granicą.	5%	66.---	66.50
" 4 1/2%	57.---	57.50	
" 4%	52.---	52.50	

pien. towar.	66.---	66.50
po 5%	66.---	66.50
po 4%	52.---	52.50
po 3 1/2%	45.---	45.50
po 3%	38.---	38.50
po 2 1/2%	32.---	32.50
po 2%	26.---	26.50
po 1 3/4%	22.---	22.50

Dług Tyrolu	po 5%	66.---	66.50
" 4%	52.---	52.50	
" 3 1/2%	45.---	45.50	
" 3%	38.---	38.50	
" 2 1/2%	32.---	32.50	
" 2%	26.---	26.50	
" 1 3/4%	22.---	22.50	

Dług Saleburga	po 5%	66.---	66.50
" 4%	52.---	52.50	
" 3 1/2%	45.---	45.50	
" 3%	38.---	38.50	
" 2 1/2%	32.---	32.50	
" 2%	26.---	26.50	
" 1 3/4%	22.---	22.50	

Dług Krainy	po 5%	66.---	66.50
" 4%	52.---	52.50	
" 3 1/2%	45.---	45.50	
" 3%	38.---	38.50	
" 2 1/2%	32.---	32.50	
" 2%	26.---	26.50	
" 1 3/4%	22.---	22.50	

2. Stan oblig. domestykaln.

po 3% za 100 zł.	13.---	14.---
po 2 1/2% za 100 zł.	13.---	14.---
po 2% za 100 zł.	13.---	14.---
po 1 3/4% za 100 zł.	13.---	14.---

3. Akcyje.

Banku nar.	858.---	860.---
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	188.80	189.---
Niż.-aust. tow. eskomf. po 500 zł.	555.---	557.---
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1968.---	1970.---
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	268.50	269.---
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	172.75	173.25
Polud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	127.---	127.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.---	105.---
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	154.---	155.---
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 80 zł. (40%)	100.75	101.25
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24.---	26.---
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55.---	60.---
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	640.---	660.---
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	---	---
z wpłatą 60 zł. (30%)	---	---
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	---	200.---

pien. towar.	130.---	132.---
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	130.---	132.---
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	431.---	433.---
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	190.---	195.---
Mostłańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	355.---	360.---
Tow. mlyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	345.---	350.---
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	---	---

Banku naro- (Glet. po 5% 100.---	101.---
dowego (10 " 5% 97.---	97.50
w mon. kon. (przeznacz. do los. po 5% 91.50	92.---
Banku naro- (na 12 m. 5% za 100 zł. 100.---	---
dowego (przez. do los. po 5% 87.25	87.75
w wal. austr. (Gal. Tow. kred. po 4% 84.---	84.50

4. Listy zastawne.

Banku naro- (Glet. po 5% 100.---	101.---
dowego (10 " 5% 97.---	97.50
w mon. kon. (przeznacz. do los. po 5% 91.50	92.---
Banku naro- (na 12 m. 5% za 100 zł. 100.---	---
dowego (przez. do los. po 5% 87.25	87.75
w wal. austr. (Gal. Tow. kred. po 4% 84.---	84.50

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	92.75	93.25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	133.---	134.---
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.50	93.---
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	133.---	133.50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	84.---	85.---
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.---	94.50
Lloyda za 100 zł.	91.50	92.---

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	103.---	103.25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	100.50	101.---
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	122.---	124.---
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.75	38.25

pien. towar.	84.---	85.---
Esterhazego po 40 zł. m. k.	84.---	85.---
Salma " 40 " "	38.25	38.75
Palfiego " 40 " "	39.50	40.---
Clarego " 40 " "	36.25	36.75
St. Genois " 40 " "	37.---	37.50
Windischgrätz 20 zł. "	22.50	23.---
Waldsteina 20 " "	27.75	28.25
Keglevicha 10 " "	15.75	16.---

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	---	---
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	113.65	113.75
Berlin za 1		